

GENODIGD VOOR HET AVONDMAAL

door

BERNARDUS SMYTEGELT**BERNARDUS SMYTEGELT**

Bernardus Smytegelt is één van de meest bekende predikanten uit de tijd van de Nadere Reformatie. Hij werd geboren op 20 augustus 1665 te Goes, als zoon van Marinus Smytegelt (boekverkoper) en Anna Lambregtse. Smytegelt bleef ongehuwd.

Hij studeerde theologie in Utrecht waar hij veel contact had met de hoogleraar M. Leydekker. Hij verdedigde bij hem in 1686 zijn dissertatie “Over de eenheid der kerk”, die hij opdroeg aan zijn vader, en aan zijn oom Petrus Smytegelt, predikant te Middelburg. Zijn medestudenten achtten hem zeer vanwege zijn godsvrucht en heel zijn houding. Hij was op en top een Zeeuw: zijn studiejaren in Utrecht waren de enige die hij doorbracht buiten Zeeland. De familie was afkomstig van Tholen.

In 1689 werd Smytegelt bevestigd tot predikant te Borssele. Van daar vertrok hij in 1692 naar zijn geboortestad Goes. Kort na zijn komst daar gaf hij blijk van wijsheid en pastoraal inzicht bij een hevige twist rondom de benoeming van een paar rentmeesters.

In 1695 nam hij de herdersstaf op in de gemeente van Middelburg. Hij verwierf zich daar in de loop der jaren grote invloed en aanzien als trouw pastor en bovenal prediker. Smytegelt was een populaire prediker die gewoon was voor de vuist weg het woord te voeren. Hij had een forse stem en gebruikte een levendige stijl. Zelf heeft hij geen van zijn preken volledig opgetekend. Sommigen hebben geprobeerd ze op te nemen, van wie Maria Boter de meest bekende is.

Hij was zeer geliefd. Algemeen betitelde men hem als vader Smytegelt, of “de oude van het Singel”. Hij verstond het als boeteprediker zich te richten tot alle lagen der samenleving.

Kwaden van allerlei aard werden door hem aan de orde gesteld. Niemand, hoog of laag, werd door hem gespaard. Dus viel hem ook smaad ten deel. Verder was zijn prediking een doorgaande oproep tot het beoefenen van persoonlijke godsvrucht. In eigen persoon stelde hij een voorbeeld van zuivere wandel, in ootmoed en eenvoud, ook in geloof.

Sinds 1729 leed hij aan erge, lichamelijke pijnen en was hij meer dan eens ziek. In 1735 werd hem eervol emeritaat verleend. Op 6 mei 1739 ontsliep hij.

Veel preken van Smytegelt worden thans nog opnieuw uitgegeven en met veel zegen gelezen. De hierna volgende preek is afkomstig uit het boek “Een woord op zyn tyd”, derde deel. Het is de achtste preek, gehouden bij het Heilig Avondmaal.

De preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 3, blz. 337-340.

GENODIGD VOOR HET AVONDMAAL

door

BERNARDUS SMYTEGELT

“Hij zond zijn dienstknecht uit ten ure van het avondmaal, om de genodigden te zeggen: Komt, want alle dingen zijn nu gereed”.

Lukas 14:17

Wij lezen in het eerste hoofdstuk van Esther, van het eerste tot het laatste vers, dat een groot koning een maaltijd bereidde; die duurde vrij lang, en er waren aanzienlijke gasten. Toen het hart van de koning vrolijk was, stuurde hij iemand om de koningin te halen. Die weigerde toen te komen. Daarover werd hij heel boos. Hij nam haar de kroon af en gaf die aan degene die in haar plaats kwam en beter was dan zij.

Als het bij de koningen in de wereld er zo aan toegaat, denk dan eens: hoe moet het bij God gaan? De Koning der koningen, de Heere der heren, bereidt in de wereld een maaltijd, de bruiloft van de genade; en deze zal nooit beëindigd worden totdat ze zal overgaan in een bruiloft van heerlijkheid. Deze Koning maakt voor Zijn Zoon een maaltijd. Deze Zoon heeft een vrouw, die de bruid genoemd wordt of de vrouw van het Lam; dat zijn al de uitverkorenen. Die bruid noemt Hij Zijn schone. In het Oude Testament was dat alleen het volk van de Joden; in het Nieuwe Testament zijn het alle geslachten, talen, volken en naties. God stuurde afgezanten naar het volk van de Joden, opdat die naar Zijn feest zouden komen. Hij liet hun aanzeggen dat zij in het bijzonder de genodigden van God waren met uitsluiting van andere volken; en dat duizend en meer jaren lang. De Heere had de maaltijd gereedgemaakt in de belofte van de ondertrouw, en nu gaat Hij die metterdaad uitvoeren. Hij gaat de bruiloft beginnen in het Evangelie van de vervulling, nu de schaduwdienst is voltooid, en de beloften en profetieën zijn vervuld. Nu zendt Hij Zijn dienaren uit om te nodigen. Eerst komen ze bij de Joden. Kom, zeggen ze, vergelijk de beloften, de schaduwdienst, de profetieën met wat er thans gebeurt; kom, en dan zullen wij het u doen zien; ga al die dingen nu eens vergelijken met wat nu vervuld is en voor ieder zichtbaar.

Maar wat komen er weinig mensen! Ze hebben dít en ze hebben dát te doen. De Koning toont daarop Zijn toorn en zegt: ‘Allen die Ik genodigd heb, zullen Mijn Avondmaal niet smaken; maar Ik zal het Koninkrijk – dat Hij een bruiloft noemt – aan hun naasten geven, die beter zijn dan zij; die zullen beter handelen.’ En daarop zendt Hij Zijn dienaren naar de heidenen, om tot Lo-Ammi te zeggen: Gij zijt Mijn volk, en tot Lo-Ruchama: Gij zijt de ontfermde. Daarmee brak God de natuurlijke takken, de Joden, af en Hij entte de heidenen, die wilde takken, tegen hun natuur in de vette olijfboom, Romeinen 11:17. En dat zal zó lang duren, tot de Koning Zich over de verworpenen zal ontfermen, en Hij hen tot één zal brengen, zodat de maaltijd voltrokken zal worden in een eeuwigdurende bruiloft.

Dit zijn allemaal zaken, die in dit hoofdstuk worden behandeld; daarvan hebben wij u het 17e vers voorgelezen.

In vers 16 is er sprake van een groot avondmaal, dat een zeker mens bereid had; en hij nodigde er velen. In Mattheüs 22:2 staat dat het een koning is, met wie de God der genade is bedoeld. Wat doet deze koning? Hij laat een maaltijd van genade bereiden, en hij stuurt zijn dienaar in het uur van het avondmaal eropuit om tegen de genodigden te zeggen: ‘Alle dingen

zijn nu gereed, kom tot het avondmaal.’ Wat doen de genodigden? Ze hebben wat anders te doen, ze hebben geen tijd, ze hebben hun uitvluchten en voorwendsels, die tot vers 20 worden opgesomd. De een heeft een huwelijk aangegaan, de ander heeft een juk ossen gekocht, en weer een ander een akker. Ieder heeft wel een voorwendsel. Daarop komt die dienaar weer terug en brengt rapport uit hoe kwalijk het gesteld is met de genodigden. De koning is vertoorn, maar raakt niet in verlegenheid. Hij geeft zijn dienaar de opdracht om anderen uit te nodigen: ‘Ga onder de heidenen in de straten en de wijken, en breng de kreupelen en verminkten in.’

De dienaar komt terug, zo staat er in vers 22. Ik heb het gedaan, zegt hij, zoals u bevolen hebt, en er is nog plaats.

Dat is zo, zegt de koning, ga opnieuw en blijf desondanks volhouden door in de heggen en steggen te gaan, en dwing hen om binnen te komen, opdat mijn huis vol wordt. Dwing hen door liefde en ontferming; dring er krachtig bij hen op aan en maak het hun moeilijk, vers 23. En zeg ook dat niemand van allen die ik uitgenodigd had, mijn avondmaal smaken zal, tot de tijd dat ik mij weer over hen zal ontfermen.

Wij denken dat het voorgelezen vers 17 ons goed van dienst kan zijn bij deze gelegenheid van het Heilig Avondmaal. Daar ziet u de volgende elementen:

1. De koning, die Zijn dienaar of dienaren zendt om te nodigen. Zij doen dat in het uur van het avondmaal.
2. De opdracht die zij krijgen, door tegen de genodigden te zeggen: Kom!
3. De dringende reden, omdat alle dingen nu gereed zijn.
4. De koning vermoedt wat zij zullen zeggen en welk antwoord de dienaar aan de koning zal brengen. Hij mag zich echter niet laten bepraten, zoals de eersten deden.

1.

Wat het eerste aangaat, hier is een koning. Hoofdstuk 22 van Mattheüs moet u ermee vergelijken. Die koning, die heer werd toornig op hen die eerst uitgenodigd waren; toen zond hij zijn dienstknecht eropuit om anderen uit te nodigen, op het uur van het avondmaal.

Met deze koning wordt de grote en zalige God bedoeld. Hij heeft een rijk in de natuur, en dat zijn alle schepselen; in de hemel zijn er duizendmaal duizenden die Hem dienen, engelen en de geesten van de volmaakte rechtvaardigen. Hij heeft een rijk van gerechtigheid, waarin Hij recht doet, op de aarde en in de hel. Hij zal bovendien ook eens recht doen op de wolken; daar zal Hij Zijn recht ten toon spreiden.

Hij heeft ook een rijk van genade, waarin Hij door genade met zondaren en onder zondaren handelt. Dat rijk is Hij begonnen in de verkiezing en heeft Hij gegrond in de raad des vredes en voor een zekere tijd in de borgtocht van Christus. Dat rijk is Hij door de werking van de Heilige Geest gaan realiseren in de beloften, met name sinds de komst van het Evangelie ter vervulling. Dat rijk heeft Hij ook een goede voortgang doen hebben, tot het een einde zal nemen in de voleinding der eeuwen, als de Heere Jezus de laatste uitverkorene zal hebben ingezameld. Dan zal Hij het Koninkrijk aan God, Zijn Vader, overgeven, 1 Korinthe 15:24. Dat is het rijk van de genade, dat de Koning hier onderhoudt, totdat Hij het zal doen overgaan in het rijk van de heerlijkheid.

De Koning heeft Zijn dienaren. In onze tekst staat met grote nadruk: een dienstknecht; deze noemt Hij Zijn dienstknecht. Hij had bijzondere dienstknechten en gewone. De bijzondere waren de profeten en apostelen; die waren niet aan een gemeente gebonden. Ook heeft Hij nog de beschikking over Zijn engelen. Die zond Hij om de boodschap te brengen aangaande het feest, Lukas 2.

Hij had Johannes de Doper, de stem van de roepende in de woestijn, Mattheüs 3:3. Het was alles stem wat aan hem was. Zijn gestalte, zijn kleding, zijn voedsel, zijn gedrag, alles wat aan hem was, betekende een preek op zichzelf.

Ook had Hij naast Zijn apostelen zeventig discipelen, Lukas 10. Hij heeft er velen in de gemeente gegeven, 'sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars; tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouw van het lichaam van Christus', Efeze 4:11-12.

Ten slotte kwam ook Zijn beminde Zoon, de uitverkoren Knecht, Die de Heere van al de dienaren is. Hij wordt de Knecht des Vaders genoemd, Jesaja 49:6. Hij was de Zoon van de levende God, de Heere uit de hemel, 1 Korinthe 15:47. 'God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaders gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Hebreëen 1:1. Zie, Gij zijt Mijn Knecht, zegt God, Die Ik uitverkoren heb, Jesaja 42:1. Nu, deze Knecht zond Hij. Ten laatste zond hij zijn zoon tot hen, staat er in Mattheüs 21:37. Zijn Zoon, Die de Eer van al de anderen was, had een zending. Hij had een opdracht, een last, zoals al de dienaren van God in het Oude en Nieuwe Testament. Niemand mag zonder zending voor zichzelf die eer aannemen, maar die door God geroepen wordt, Hebreëen 5:4. Hoe zouden zij durven prediken, dat God de God van een zondaar wil worden, zonder dat zij gezonden worden? (Romeinen 10:15).

Hier ben Ik, zei deze Knecht, om Uw wil te doen, Psalm 40:9. Die Knecht, de Heere Jezus, komt dan in de volheid van de tijd, en Hij verklaart geheel de raad van God. Het was immers allemaal uitgekomen wat er van Hem voorszegd was. Eis nu van Mij, o God, zei Hij, hier ben Ik om een Schuldoffer te worden voor de zonden. Uw wil doe Ik gaarne.

Hij werd op tijd gezonden, precies op de juiste tijd. Wanneer? In het uur van het avondmaal. Het avondmaal, dat was de bediening van het Oude Testament in de beloften, en van het Nieuwe Testament in de vervulling. De zeer blijde boodschap werd verkondigd dat de Zaligmaker geboren was, Welke is de Heere, in de stad Davids, Lukas 2:11. Het is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, 1 Timotheüs 1:15. Die voor ons gestorven is, zegt Paulus; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is; ja, wat meer is, Die ook ter rechterhand Gods zit; ja, wat meer is, Die ook voor ons bidt, Romeinen 8:34. Eens zal Hij wederkomen, in de tijd van de wederoprichting van alle dingen, totdat Hij aan Zijn Vader een gemeente zal voorstellen, zonder rimpel of vlek, Efeze 5:27. Deze blijde verkondiging was er in het Oude Testament in de beloften, en daarna in het Nieuwe Testament in de vervulling.

Waarom noemt God het een avondmaal?

Om de vrolijkheid uit te drukken. God zal voor Zijn gasten een vrolijk bruiloftsmaal aanrichten. 'Troost, troost Mijn volk, zal uw God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des HEEREN dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden', Jesaja 40:1-2. De Joden hadden somtijds hun mooiste feesten en beste maaltijden in de avonduren, omdat zij deze dan onverhinderd konden bijwonen en zo lang mogelijk bijeen konden blijven.

God noemt het ook een avondmaal, omdat er in de bediening van de vervulling sprake is van een avondmaal des Heeren, 1 Korinthe 11:20. In dat uur nu zendt de Heere Zijn knecht, op het uur van het avondmaal. Die maaltijd was allang bereid en beloofd; en nu breekt het uur aan. Wat betekent dat, op dat uur?

Wel, kom en zie, daar is nu de vervulling, waar de vaders, de profeten, de koningen en de rechtvaardigen zo naar verlangd hebben. Het is lang uitgesteld, en steeds weer beloofd en verwacht. En nu is dat uur aangebroken.

Waarom een uur? Wel, de Joden hadden in de avond nog maar één uur. Het is tijd, betekent dat, maak u gereed! Uw uur is slechts kort; schat het daarom op de juiste waarde. Ik moet spoedig uw besluit weten. Werk terwijl het dag is. Ja, u bent in het elfde uur gekomen, in het laatste uur. Pas ervoor op dat dit uur niet verstrijkt zonder vrucht na te laten; anders zult u zich voor eeuwig beklagen. En in dat uur zendt God Zijn Zoon, Die de grote God en Zaligmaker is, Zijn Knecht.

2.

Wat was Zijn opdracht, en naar wie moest Hij gaan? Naar de genodigden om tegen hen te zeggen: Kom!

Naar wie zond Hij al Zijn dienaren? Naar de verloren schapen van het huis Israëls. De Heere zei dat zij nog niet naar de heidenen mochten gaan. Ik wil niet, zei de Heere, dat u de heidenen ook zult aanspreken; daarvoor moesten zij zich nog wachten. Maar tegen de genodigden moesten zij zeggen: Kom!

Wie waren de genodigden? Het volk van Israël, het zaad van Abraham! Ach, zegt God, hoe lang heb Ik Mijn knechten, de profeten, naar de genodigden gezonden, vroeg op zijnde en zendende, tot op Samuël toe! God zei: Nodig hen uit, en zeg dat het hun in alles zal welgaan als zij komen. U bent al zo lang genodigd, zegt de Heere vanuit de goedheid van Zijn hart, opdat u tegen die tijd dat Ik het ga vervullen, toch gereed zult zijn. Ja, u bent op Mijn woord al ingegaan, u hebt de uitnodiging aangenomen. Uw vaders zijn erin gestorven; zij zagen de belofte van verre en zij omhelsden die door het geloof, Hebreeën 11:13. U die hun kinderen bent, hebt het woord aangenomen, en u zei dat u bij niemand anders uw heil zou zoeken. Nu kom Ik u aansporen, opdat u uw heil in Jezus alleen zou zoeken, de ware Wortel van Isai. Kom nu! Als u genodigd bent, kom dan nu. Bent u nog te traag om te komen, dan wekken Mijn dienaren u daartoe nóg eens op en zeggen tegen u: Kom naar de bruiloft! Wat mankeert u? Daar staat de Heere Die u gezocht hebt, in uw midden! Kom dan naar Hem toe.

Het is de wondere goedheid van God dat Hij hen nóg eens laat aanspreken. Hoe rechtvaardig zou God geweest zijn als Hij hen in hun onverschilligheid niet eens had laten aanspreken; als Hij hen in dit laatste uur zonder waarschuwing en oproep had laten blijven, vóór Hij de bijl aan de wortel legt om de boom om te houwen.

Kom, zegt de Heere, voordat u verwoest zult worden! Hoe kunt u toch zo zijn, dat u niet komt? Wat kan Ik meer aan Mijn wijngaard doen, dat Ik er niet aan gedaan heb? (Jesaja 5:4). Ach, luister toch en kom; wilt u dan sterven?

Kom tot de nieuwe bediening van het genadeverbond! Kom tot die belijdenis en onderwerp u daaraan; betuig en bevestig dat God waarachtig is, Johannes 3:33. U bent van het rechte pad af, u loopt te dwalen! Bekeer u daarom tot de overste Herder en Leidsman van uw zielen, 1 Petrus 2. U bent het spoor kwijt! Kom daarom tot Mij, dan zult u op de goede plaats aankomen. Maar als u dat niet doet, zult u verdwalen en verloren gaan. Kom tot Mijn offer, tot Mijn bloed! Waar het dode lichaam is, daar zullen de arenden toch vergaderd worden? (Mattheüs 24:28)¹. Wilt u dan niet in Mij geloven? Wilt u Mij niet vertrouwen, Israël? Dat zal u berouwen.

Kom tot de volheid van Mijn lijden, kom tot de volheid van Mijn liefde, kom tot de volheid van Mijn genade, kom tot de volheid van Mijn gehoorzaamheid en voorbede! Laat er niet één achterblijven! Ik beweeg u ertoe, laat het geen afgedwongen schijnvertoning zijn. Als u komt, zult u het goede eten, Jesaja 55:2. Jeruzalem, Jeruzalem! Hoe menigmaal heb Ik u willen bijeenvergaderen, zoals een hen haar kuikens bijeenvergadert onder de vleugels, maar gij hebt niet gewild, Mattheüs 23:37.

---

¹ Zie de kanttekening in de Statenvertaling bij dit vers; dan wordt duidelijk waarom Smytegelt deze tekst aanhaalt. Hertaler.

U zou kunnen vragen: Zit daar niet meer in, in dat komen? Ja, daar zijn zo'n vier of vijf geestelijke lessen uit te halen. Welke?

Allereerst zeg ik dan dat zij die op geestelijke wijze komen, een besef ontvangen van het wezen van God, namelijk hoe Hij met een toegenegen hart en hand zondaren zalig wil maken, hoe genadig en barmhartig God is, en tegelijk ook hoe rechtvaardig.

Als zo iemand komt, ervaart hij ook dat hij zulke kleine gedachten krijgt van alles wat buiten God is, al is het ook het allermooiste. Heel de wereld is zo leeg! Als een mens zondigt, hoe leeg blijft die wereld dan toch! Al zou ik heel de wereld met al haar overvloed hebben, zegt zo iemand, ach, ze kan mijn ongerust geweten niet geruststellen. Ik kan er geen druppeltje genade mee kopen. Wat is er in de wereld in al die dingen buiten de genade van God? Afgoderij, schijnchristenen, bijgeloof, menselijke inzettingen en uitvluchten. De voorrechten van de Joden waren vele; zij kregen zoveel gunstbewijzen; maar het bleven voor hen schaduwen, die hun eigengerechtigheid voedsel gaven. Mijn God, zegt zo iemand als hij komt, hoe leeg is dit alles; er is voor mij alleen maar de dood in.

Zo iemand is het er vervolgens hartelijk mee eens dat de zonde in alles wat er in de wereld te vinden is, God het allermeest onteert. Ach God, zegt hij, de zonde maakt dat ik voor U zo vervloekt ben.

Ook gelooft zo'n mens dat de Vader aan de Zoon macht gegeven heeft om het leven te geven aan allen die tot Hem komen, zodat Hij hen verlossen zal van de toorn Gods, van de zonden, van de dood en de verdoemenis. Hij krijgt er kennis van dat de Heere Jezus alléén een verzoening is voor de zonden, en dat niemand dan Hij machtig is om zondaren van de zonden te verlossen, ja, dat Hij machtiger is om hen door Zijn betaling te verlossen dan al de duivelen in de hel zijn om hen te verdoemen.

Hij krijgt ten slotte ook een helder besef dat de Heere Jezus zo'n teer hart heeft om met arme zielen die tot Hem komen, in genade te onderhandelen. Hij zegt: Uw ingewanden rommelen over de ellendigen (Jeremia 31:20), en ik ben een ellendige; ik kan U niet missen, ik kom naar U toe. Dat U Zich toch over mij wilde ontfermen, want wát ik ook missen kan, ik kan U niet missen! Ik kan niet zonder U in leven en in sterven en in mijn verschijnen voor God.

Daarop begint hij in beweging te komen met alles wat in zijn hart is, en gaat hij wenend naar de Heere toe; en hij wordt tot Hem toegelaten. Efraïm zei: 'Voorzeker, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid van mijn jeugd gedragen heb', Jeremia 31:19. Zij schreien keer op keer, zij bidden, zij nemen de toevlucht tot de Heere; dat is het geestelijke komen.

Hij zegt dan: Heere, het is of mijn hart naar U toe schiet als de arend naar het aas.

Vervolgens luistert hij, hij leest en doet alles wat hij kan, maar al de middelen vallen hem uit de hand. Nu zegt hij: Naar de Heere toe! Hij ziet het aanbod van God. Wie weet, zegt hij, Hij mocht mij ook een kruimeltje geven, dat van de tafel der kinderen valt. Daarop zegt hij: Heere, aan U geef ik mij over, in Uw schoot rust ik, aan Uw armen vertrouw ik me toe, op de verdienste van Uw bloed wil ik leven en sterven en voor God komen. Ik kies Uw zijde zolang ik leef. Anderen mogen gaan dienen wie zij willen, maar ik kies Uw zijde, evenals Jozua, die tot de kinderen Israëls sprak: 'Kiest u heden, wie gij dienen zult; hetzij de goden, welke uw vaders, die aan de andere zijde der rivier waren, gediend hebben, of de goden der Amorieten, in wier land gij woont; maar aangaande mij, en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen!' (Jozua 24:15).

Dat is het geestelijke komen. Verstaat u het door ondervinding, dan zult u gelukkig zijn; het kan niet op andere gronden.

3.

Nu zegt de Heere tegen hen die zo geloven niet alleen: Kom! Maar ook dringt Hij erop aan door te zeggen: Want alle dingen zijn nu gereed, het is alles klaar. Ach Heere, wat is dat? Is de Drie-enige God met Zijn genade gereed?

Ja, ze is in de eeuwigheid bereid, ze is beloofd en afgeschaduwd, en nu vervuld. Kom nu, daar staat de Vader gereed om al uw zonden op Mij, de Zoon, te werpen, om u te kussen met de kussen van Zijn mond. Ik ben gereed, kom maar, werp al uw zonden op Mij, en Ik zal uw Voorspreker wezen; de Geest is gereed om in u te werken.

U moet niet denken dat de Vader een andere Middelaar of een andere Geest of een ander feest of woord zal hebben om de Joden tot bekering te brengen, dan er nu is. Zou God de Vader nog een andere Middelaar hebben, Die een ander betaalmiddel heeft? Zou u een Geest verwachten, Die anders werkt dan door te verlichten, te overreden en te versterken?

De Koning wil dus zeggen: Aan Mijn kant is er niets meer te doen, zondaar; nu is het uw beurt. Denk nu niet in uw hart: God wil mij niet. Laat dat niet in u opkomen. Dat is niet in Mijn gedachten. 'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen', Johannes 6:37. Dat is waar, al was u zo'n vuile zondaar dat u van u zelf begint te zeggen: Ik kan mijzelf niet meer zien, ik ben alleen nog maar waard verbrand te worden. Meen niet, dat Ik u aanklagen zal bij de Vader; die u aanklaagt is Mozes, met wie u zoveel op hebt, op wie gij gehoopt hebt, Johannes 5:45. Als u komt, zal Ik u niet uitwerpen; integendeel, Ik zal u omhelzen, kussen, troosten, en rust geven, Mattheüs 11:28. U denkt toch niet dat Ik Mijn verbond ontrouw zal zijn, dat Ik de raad van God zal breken, dat Ik de Geest zal bedroeven, dat Ik het contract zal verbreken? Nee, die verlegen en schuldverslagen mensen moeten Mijn loon zijn! Zou Ik Mijzelf Mijn loon onthouden? Gij zijt Mijn loon!

4.

Daar komt nu de dienaar weer terug, en hij zegt: De boodschap is gedaan, maar zij willen niet komen; hun gegeven woord trekken zij in.

Daarop zegt de Vader: Zij zullen geen van allen Mijn avondmaal smaken; zij mogen nog wat van de uitwendige bediening hebben om zich aan op te trekken, maar daar blijft het bij.

Toepassing

Wij moeten ons haasten naar het einde. Wat denkt u? Het is Avondmaal, en alles is gereed. Bent u allen ook niet dikwijls aangesproken, door zwakte van het lichaam, door ziekte, en ook door de nodiging van Gods dienstknechten? En bovenal: u wordt openlijk uitgenodigd. Als een voorname persoon een arm mens uitnodigt, wat behoeft hij dan weinig moeite te doen om hem bij zich te krijgen! Wij zeggen: Alles is gereed. Haman werd naar de maaltijd van de koningin toegedreven. Als de wereld iemand uitnodigt, is men direct gereed, zoals die zotte vrouw in tegenstelling tot de opperste Wijsheid, Spreuken 9. Al zouden zij vanaf het avondmaal naar de hel gaan, zij komen toch. Maar als wij zondaren nodigen, wat een lauwheid en laksheid is er dan! Dat merkt men niet op!

Wij zeggen: U bent uitgenodigd! Onderzoek u, geef uzelf rekenschap, houd ons niet voor de mal, met wie houdt u het? Hebt u alleen maar een náám dat u een christen bent, of hebt u de Heere aangenomen om Hem groot te maken? Er zijn veel christenen uit eigenbelang. Haman at met de koningin, maar hij at zich de dood in; hij werd van de tafel naar de galg geleid. U zou van de tafel wel naar het oordeel geleid kunnen worden, en vervolgens naar de hel.

U vraagt wellicht: Wie is nu echt genodigd? Gods dienaren mogen wel nodigen, denkt u, maar u kunt de beproeving wel nalaten. Meent u dan dat het Avondmaal een ceremonie geworden is? Luister, wij zeggen tegen hen die werkelijk genodigd zijn: Alle dingen zijn gereed. Opnieuw vraagt u wellicht: Wie zijn dan de ware genodigden?

Op een groot feest is er dikwijls een rol waarop de genodigden staan die opgelezen worden. Welnu, wat u in de wereld niet afkeurt, zult u dat in het kerkelijke leven dan wel afkeuren? Daarom opnieuw: tegen welke genodigden zegt God 'Kom'? Ik lees u als het ware de rol voor.

- God zegt het tegen de armen. Bent u zo doodarm, dat u niets in of aan te brengen hebt? Ontvalt u alles? Zalig zijn zulke armen. Zalig zijn de armen van geest, Mattheüs 5:3.
- Bent u een treurende, een bedroefde, omdat u zo ellendig bent? Kent u die geestelijke droefheid over het missen van God? Zalig zijn zulke treurenden, want zij zullen vertroost worden, Mattheüs 5:4. Of kent u in uw leven niet één uurtje waarin u treurt? Gaat het altijd goed met u?
- Kom, zegt Hij tegen u die zo'n honger heeft, die moet zeggen: Wat heb ik? Ik heb helemaal niets, maar ik wil zo graag iets hebben, Heere, Uw genade in Christus; die kan ik niet missen. Wel, zalig zijn zulke hongerenden en dorstenden naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden, Mattheüs 5:6.
- Kom, zeg Hij tegen u, reine van hart, die toch nog moet zeggen: Er is dikwijls zo veel vuil in mijn hart, al komt het niet tot de zonde van de daad; in mij woont geen goed, Romeinen 7:18. Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien, Mattheüs 5:8.
- Nog eens, kom genodigde die dikwijls zo verbrijzeld en nederig van hart is, die wel op de laagste plaats zou willen zitten. Op deze zal Ik zien, zegt God, op de nederige en de verbrijzelde, om hem te verkwikken en levend te maken, Jesaja 57:15 en 66:2. Dat is alles wat God van u eist, dat u ootmoedig voor Hem zult wandelen, Micha 6:8. Is er geen bedrog in uw geest? Zegt u: ach nee? Dan bent u welgelukzalig, Psalm 32:2.
- Ach, zij worden genodigd die steeds moeten zeggen: Ik kan het niet langer verdragen dat ik zo belast ben met het pak van mijn zonden, Mattheüs 11:28. Mijn ziel buigt zich neer, Psalm 42:12. Kom maar tot Mij, zegt de Heere Jezus, Ik zal u rust geven. Hoop op God, en gij zult Hem nog loven. O, gekrookt rietje, kom, u hangt bijna tegen de grond aan, maar Ik zal u niet verbreken, Jesaja 42:3. Komt genodigden, die de Heere zo liefhebben, en die kunnen zeggen: Ik heb de HEERE zo lief, Psalm 116:1. Hartelijk heb ik U lief, HEERE, Psalm 18:2. Ik heb niemand nevens U in de hemel, nevens U lust mij ook niets op de aarde, Psalm 73:25.

Hebt u Hem lief boven alles? Bent u zo gesteld, ga dan. Kleeft u de Heere aan door bidden, smeken en geloofsoefeningen? Wel, het uur is gekomen, en alle dingen zijn nu gereed, kom tot het Avondmaal. U hebt uw woord allang gegeven, u hebt het aangenomen dat u zou komen.

Als iemand grote onkosten maakt om een aantal personen uit te nodigen, is het voor hem dan wel aanvaardbaar als de gasten niet komen? Dat kan hij niet verdragen; het kan niet anders of hij wordt boos en vertoerd. Wat denkt u, zegt God, zal Ik dan zo lang tot u laten prediken en Mijn verzoek tot u richten, en zult u dan niet komen? Zult u niet willen komen? Dat zal het ontbranden van Mijn toorn tot gevolg hebben. Maar als u komt, wijzen wij u zo spoedig mogelijk op een spijs die niemand kent dan die ze ontvangt; en die zal voor u een honingraat op uw doodsbed zijn. U zult met heil bezocht worden, en u zult kunnen zeggen: Ik heb op de Heere vertrouwd in mijn leven, ik heb ook in mijn dood niemand anders. Als u dat zegt, zal dat een honingraat voor uw ziel zijn en een voorproef van de bruiloft der heerlijkheid. Als anderen buiten geworpen zullen worden, zult u binnengaan tot de eeuwige bruiloft om aan te zitten met de God van Abraham, Izak en Jakob, in het Koninkrijk waar een volle verzadiging van vreugde is, en waar lieflijkheden zijn in Gods rechterhand, voor eeuwig en altijd, Psalm 16:11.

AMEN